

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svake subote ◆ Godisnja pretplata 50 din ◆ Uredništvo i uprava Prestolonaslednikov trg 34 ◆ Telefon uredništva 30-866 i 26-516, uprave 30-866 ◆ Račun Poštanske štedionice br. 57.686 ◆ Oglas po ceniku ◆ Rukopisi se ne vraćaju ◆

Beograd, 18 oktobar 1938
God. IX ◆ Broj 38

Stalno na oprezu

Tu nedavno, stajali smo pred novom katastrofom sveta. Tek što se ponovo nije zažarilo nebo od smrtonosnog ognja.

Svi znamo kojom žrtvom je plamen ugašen. Mi naročito dobro znamo. Pa da li je sad sve prošlo? Hoće li zavladata mir? U miru napredak i ljubav među narodima? Sreden život?

U stupcima dnevne štampe ima odgovora na sve ovo. Istina, nigde jasno i čisto, ali od reči do reči, od pojma do pojma, od članka do članka, stalno izbjega stara avet: neobjavljeni rat se produžuje! Lije se olovo, kondenzira se gas, šije se odeća, uzakonjuje vojna obaveza i u zemljama, gde je do sad nije bilo. Sve u jednom strahovitom grču. I sve što je danas, to je ništa. Tek ima nešto da dode, ali i to nešto, samo za onoga koji bude spremjan da ga po pravu sile otme.

Svet se prelama između dva kompleksa pojmove: sile i prava, demokratije i tiranije, slobodoumlja i mračnjaštva. To se vidi i oseća, čak i kad bi se htelo da žmuri, a i gluvi bi morali kroz kožu čuti i osetiti!

Niko, zato, ne стоји ravnodušan pred ovakvim činjenicama. Preko svakog lica vijuga tužna brazda zabilještosti. Naročito preko lica, čiji je obraz angažovan pred istorijom.

Ni mi, kao organizacija, ne možemo ostati ravnodušni. U našim sokolskim redovima stoje ljudi stegnuta srca, svesni da se sada teški dani preživljaju, najteži posle četirgodišnjeg međunarodnog hrvanja. Naše sokolske jedinice, svesne su težine položaja, pa zato i traže da budu o svemu obaveštene. No ma kakvo obaveštenje bilo, pozitivno ili negativno, ostaje gorka i hrapava realnost: traže se nadčovečanski napor i da osiguranje narodne bezbednosti.

Prema tome ne ostaje ništa drugo, nego doprinosisi svakodnevno da narod bude uvek spremjan na dve jedine mogućnosti: na silu odgovoriti silom, na pravo odgovoriti pravom!

U toku teških minulih vekova nas je naučila naša istorija, naročito ova najnovija, da smo najgori prošli kad smo računali na druge, a da nam je najbolje bilo kad smo jedino svoja pleća previjali pod nametnute tete.

I sad ne ostaje ništa drugo. Snažno, bez predaha, bez predomišljanja, staviti sve svoje sile u službu zajednici, lepoj našoj zajednici, za kojom smo toliko vekova žudeli. Ništa nas ne sme ni rastužiti ni obeshrabriti. Ništa i previše razveseliti, da bismo možda ogrezli u bezbržnosti. Sve, svaka reč i gest, mora da se izmeri tačno i razumno.

Drugim rečima: valja raditi! Obavljati svoj rad, to se već zna kod svakog čoveka, znači pribavljati nasušni hleb. Ali ima i jedan viši i veći rad: služenje interesima naroda i otadžbinu.

Neka zato naše sokolane uskipe od mnogobrojne sokolske dece, muške i ženske. Neka naš sokolski naraštaj biti na oprezu za narodni interes, to je sada. Na oprezu od svih novih iznenadenja!

sa svojih ramena svuče ulične krpe, i neka mu gola koža postane neprobojna ako nastupi crni čas. Neka naše članstvo podigne glavu i neka

kroz svoje duhovne oči sagleda celu Jugoslaviju. Celu, bez obzira kome smo kraju bliži ili u kome smo kraju nikli. I držmo se starog našeg gesla: Manje tražiti, više davati! Manje se srditi, više raditi!

A pri tom: Stalno na oprezu!

Apel Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije

— Pomoć sokolima u Čehoslovačkoj —

Braćo i sestre,

Bratski čehoslovački narod poslednjih dana preživeo je teška iskušenja. Pun rad, napredak i polet bratskog slovenskog naroda i njegove zemlje za momenat morao je da se zaustavi. Svi sinovi i kćeri bratskog čehoslovačkog naroda morali su da stanu na branik svoje drage čehoslovačke domovine.

Poslednjim događajima čehoslovački narod prisiljen je, da podnese teške žrtve. On je podneo ove žrtve, čuvajući narodnu snagu za vremena u kojima će čast i vrlina biti poštovane.

Teške i sudbonosne dane, koje je preživeo čehoslovački narod, u punoj meri osećalo je i naše jugoslovensko Sokolstvo. Zajedno sa našim narodom, mi smo sa bolom i strepnjom pratili sve događaje imajući veru da pravda i prav moraju kad tad odneti pobedu.

Braćo i sestre,

Teške žrtve koje je poslednjih dana podneo čehoslovački narod učinile su da su naša srca još više ispunjena ljubavlju i vernošću prema našoj čehoslovačkoj braći. Noseći duboko u svojim srcima osećanja te ljubavi mi ujedno

želimo da naša braća u ovim teškim momentima osećate da smo sa njima, da naša srca kucaju za njih, da znaju da nisu sami, da je njihov bol ujedno i naš bol, i da je ujedno njihova vera i naša vera.

Jugoslovensko Sokolstvo dalo je izraza svojim osećanjima javnom rezolucijom, koju je celokupno Sokolstvo prihvatiло, ispunjenu mnogo dubokim osećanjima, kao što se to može izraziti rečima jedne rezolucije.

Zalosni događaji i žrtve, koje je podneo bratski čehoslovački narod, iziskuju od nas i pomoć druge vrste. Pored duševnog bola čehoslovačkom narodu, našoj slovenskoj braći i sestrama pričinjene su i teške materijalne nepravde. Mnoge porodice naše braće i sestara nalaze se u teškom položaju i sa ugroženim opstankom. Naša je dužnost da koliko god možemo priteknemo u pomoć našoj braću čehoslovacima, kao što su i oni to činili, kada se naš narod nalazio u sličnim naročito ratnim nevoljama.

Zbog toga Uprava Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije poziva sve svoje pripadnike: članove i članice, muški

i ženski naraštaj, mušluk i žensku decu, da se odazovu ovom pozivu i glasu svoga srca i da odmah pristupe svojoj bratskoj dužnosti prema čehoslovačkim sokolskim porodicama i prema čehoslovačkom narodu. Pozivamo vas, braće i sestre, da svaki od vas priloži najmanje po jedan dinar za braću čehoslovačku. Ovaj „čehoslovački sokolski dinar“ pretstavljaće ne samo materijalnu pomoć, već ujedno i izraz vaših osećanja i dužnosti prema bratskom čehoslovačkom narodu, čija je sudbina tesno i zauvek spojena sa našom sudbinom.

Sokoli i Sokolice! Vaše vrhovno voćstvo veruje da ćete sa punom svešću i ljubavlju ispuniti ovu svoju svetu i časnu dužnost prema bratskom čehoslovačkom narodu.

Zdravo!

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije.

pori od pre tri decenije, kada se rešavalo o našem biti ili ne biti. Mnogima u uspomeni, ali mnogi ih već zaboravljaju u hitrom gomilanju događaja za događajem.

Zato ih valja ukratko obnoviti, da bi se uvidele one plemenite želje našega naroda iz onoga vremena. Ovo bez ikakve namere da se ne zaborave tako lepi primjeri samopregora i požrtvovanja za svoj narod. Takvi primera je naročito bilo u porobljenim krajevima, izvan slobodne Kraljevine Srbije i Crne Gore.

U ravnem Sremu, u vinorodnoj Fruškoj Gori, u Sremskim Karlovcima, pod teškim prilikama i jarmom tuđina, počelo se raditi na osnivanju prvog sokolskog društva sa najširim i najidealnijim sokolskim idealima. Uspeo je Dr. Laza Popović da bude osnivačem srpskog sokolstva. Kako je došlo do osnivanja najlepše je rekao sam Dr. Laza Popović u čuvenoj sokolskoj veleizdajničkoj parnici. Tu on kaže: „Godine 1903 održala je srpska akademika omladina u Sremskim Karlovcima jednu skupštinu koja je medju omladinom u Karlovcima ostavila neku uzbudjenost za radom. Ja sam tada bio lekar u Sremskim Karlovcima. Bio sam doduše, kao svršen čovek, odeljen od omladine koja je htela nešto osnovati, ali sam bio povučen u njihov rad te sam postao i središtem. Hteli su osnovati kakvo mačevalačko društvo, nogometno društvo ili što slično. U traženju te forme poslužio je jedan slučaj. U Karlovcima bio je naime jedan Čeh, Johan Kraus, kojega sam ja lečio, i razgovarajući o idejama omladine rekao je on kako bi dobro bilo da se osnuje jedno sokolsko društvo. Ja sam rekao Krausu da piše svom bratu, vodi sokola u Kunoj Horu u Češkoj, za upute. Isti poslaje poruke i češka pravila. Zatim smo se sastali, sastavili pravila, poslali vlasti itd.... izabrali zatim odbor, i tako je nastao Srpski Soko u Sremskim Karlovcima“.

To je bio početak rada na organizovanju sokolstva koji je nikao, razvijao se i ostao u ondašnjoj omladini. Događaji koji se dešavali u ono vreme u Srbiji, Bosni, Hrvatskoj, Dalmaciji, Turskoj i u Beču i Austro-Ugarskoj, potencirali su oduševljenje mladih snaga, postajali su bliži i prisniji svakog dana. Jugosloveni iz slobodnih država i oni pod tuđinom kroz sokolstvo bliže se i ujedinjuju.

Karlovački soko takođe je osnovan od omladinaca koji su se oko brata Laze

Posle trideset i pet godina

Jedna značajna obletnica. Osnivanje prvih sokolskih društava u Vojvodini. Prvi sokolski sletovi, prve sokolske borbe.

Br. dr. Laza Popović
osnivač sokolstva u
Vojvodini

Nalazimo se u dvadesetogodišnjici našeg oslobođenja i ujedinjenja. Nebi bila dovoljno naglašena ta naša jubilarna godišnjica, ako se nebi setili sve-

ga onoga što je prethodilo našem oslobođenju, bar onoga što je bilo u najblžoj prošlosti. Još uvek su mnogima u svežoj uspomeni oni veliki na-

Popovića okupili i počeli raditi po uputstvima Češkog sokola. Dr. Laza Popović postaje inspirator i ideal omladine, a ujedno i stub sokolskog društva. U prvi mah sokoli nisu imali uspeha, jer mnogi, naročito stariji, nisu verovali u sokolstvo, a državne i druge vlasti austrougarske gledale su neraspoloženo na srpske sokole. Narančna sokolska ideja nije konvenirala Austrougarskoj, pa nije čudo što se i došlo jedva do izražaja, a kamo li da se dozvoli nagli razvoj i napredak sokolstvu. Ipak i pored toga sokolski učitelj Karlovačkog sokola, brat Laza Popović nije popustio, već je uspeo da za sokolstvo zainteresuje široke narodne mase. Uspeo je da sokolstvo bude narodna organizacija. Sokolska ideja karlovačkih sokola već prve godine života ostvaruje se delimično, stupa se u vezu sa češkim, hrvatskim i slovenačkim sokolima. Štampa služi sokolstvu preko „Omladinskog glasnika“, „Branika“ i „Srbovana“. U prvoj godini teškog života karlovački soko uspeva da se u Vukovaru osnuje i drugo sokolsko društvo. Razumevanje poduhvata srpskih sokola od strane bratskih sokolskih jedinica češkog, hrvatskog i slovenačkog sokola i obećavanje svojih potpora, doprinelo je sve bržem i jačem budenju sokolskog duha i sokolska ideja svakim danom se širila sve više. Sokolstvo je postajalo razumljivije i prisnije. Karlovački soko postajao je iz dana u dan popularniji. U toku druge godine života sokolskog društva u Sremskim Karlovcima osniva se i treće srpsko sokolsko društvo u Sremskoj Mitrovici, a iz raznih krajeva počinju se tražiti od karlovačkog sokolskog društva upustva za osnivanje i rad sokolskih društava. Karlovački soko ne žali truda, daje sve što može, pa najzad šalje svoje prednjake od mesta do mesta, samo da se uspe. Za dve godine, 1905 i 1906 osnovana su sokolska društva u Mitrovici, Zemunu, Rumi, Irigu, Vinkovcima, Korenicama, Oseku, Sidu, Gračacu, Jasku, Golubincima, Indiji, Čortanovcima, Staroj Pazovi, Neštinu, Glini, Dvoru, Novoj Gradišći, Pakracu, Novom Sadu i drugim mestima. Za tri godine sokolskog rada Karlovačkog sokolskog društva osnovano je oko 30 sokolskih društava. U ono vreme i u onim prilikama to je bio lep uspeh. Tako aktivno stanje trajalo je sve do 1914 godine kada je rat bacio svoju senku na sve.

Sokolski pioniri srpskog sokolstva u Bosni, Hercegovini i Dalmaciji rade u poredu na organizovanju sokolstva sa sokolskim radnicima iz Vojvodine i Srbije. Možda je u Bosni sinula prva prava sokolska iskra 1893 godine kad je Risto Jeremić u Foči osnovao srpsko Sokolsko pobratimsko društvo po cilju i programu najbliže današnjem sokolstvu. Ali kratak vek društva, posle je od ondašnjih vlasti bilo zabranjeno, odlaže se organizovanje sokolstva do osnivanja Srpskog gimnastičkog društva „Obilić“ u Mostaru, čiji su sokolski radnici sa ostalim sokolima organizovali sokolstvo u Bosni, Hercegovini i Dalmaciji.

Prom sletu Srpskih sokola prethodi izdavanje jedne knjige koja je bila posvećena sokolima u Sremskim Karlovcima. Tihomir Ostojić, profesor novosadske gimnazije, izdaje jednu svesku svojih članaka o gimnastici 1905 godine i posvećuje je karlovačkim sokolima. U toj knjizi Ostojić govori o reformi vidovdanskog slavlja u frusko-gorskem manastiru Ravanici u nacionalnom i viteškom duhu. Karlovački soko prihvata ideju i organizuje prvi sokolski slet srpskih sokola u Ravanici o Vidovdanu 1906 godine. Program ovog prvog sleta srpskih sokola bio je vrlo skroman i po vežbama i utakmicama u junačkim igrama i po broju učesnika-vežbača. Do tada svega tri sokolska društva postojeća, u Sremskim Karlovcima, Vukovaru i Sremskoj Mitrovici, sa oko 100 vežbača uzela su učešće na izvođenju programa. Masa sveta, koja se i inače svake godine o Vidovdanu sakupljala u manastiru Ravanici, sada prvi put dolazi u neposredan dodir sa sokolima i pri posmatranju nastupa i izvođenju programa obuzima ju nešto herojsko i junačko, i to na sam Vidovdan i u mestu gde leže kosti vidovdanskog kosovskog junaka kneza Lazara. Narod je zavoleo sokole i od prvog sokolskog

sleta u Ravanici, 28. juna 1906 godine. Od tada, pa sve do Svetskog rata, i-uzev 1908 godine, održavani su sokolski sletovi srpskih sokola u Ravanici. Iz godine u godinu Vidovdanski sletovi bili su potpuniji i obiljniji. No ipak naši sokoli nisu bili toliko spremni za sletove, te su se obratili Česima i molili da Sokolski savez u Pragu posalje jednog učitelja koji će bolje spremiti vežbače za sletove. Po toj molbi dodelio je Češki sokolski savez Karlovačkom sokolu, brata Alojza Vagnera, vodu sokola u Starom mestu kod Praga, da spremi naše sokole vežbače za sletove. Vagner je obišao sva tri srpska sokolska društva i vežbače učio.

Posle Ravničkog vidovdanskog sokol-

skog sleta 1906. g. sokoli se spremaju na svesokolskim sletovima. Tako na prvom Hrvatskom svesokolskom sletu u Zagrebu septembra meseca 1906 godine srpski sokoli su učestvovali sa oko 200 članova i prvi put izasli na vežbalište sa ostalim slovenskim sokolima. Trudom brata Laze Popovića i njegovih saradnika 1906 godine osniva se i prva frusko-gorska Sokolska župa. Na zagrebačkom Svesokolskom sletu 1906 godine srpsko sokolstvo upoznalo se tešnje sa hrvatskim sokolstvom, slovenačkim, češkim i poljskim, i prvi put videlo jasnu sliku visoke sokolske zamislji. Tu je naše sokolstvo upoznalo i starešina Slovenskog sokolstva brat Jozef Šajner.

Još većeg poleta i volje za rad Srpskom sokolu, posle zagrebačkog sleta, dalio je učešće i uspeh srpskih sokola

na petom Svesokolskom sletu u Pragu 1907 godine. Srpsko sokolstvo za ovaj slet primilo je poziv preko Karlovačkog sokolskog društva. Na svesokolskom sletu u Pragu 1907. g. učestvovali su naši sokoli sa oko 50 članova.

Pripremanje srpskih sokola za učešće na drugom Hrvatskom svesokolskom sletu u Zagrebu 1911 godine i na prvom Svesokolskom sletu u Pragu 1912 godine bilo je još više impuls da se napregnu sve snage, volja i ljubav da se dostojno istupi i pokaže kakvo je i koliko je srpsko sokolstvo. Na Svesokolskom sletu u Pragu 1912 godine učestvovalo je srpski soko sa preko 1000 članova i 585 vežbače sa posebnom srpskom tačkom.

Godine 1910. i ako u teškom vremenu i pod posledicama aneksione krize, osnovana je u Zagrebu Sokolska župa krajška, a u Sarajevu Sokolska župa Bosansko-Hercegovačka. Sa ovim je celo sokolstvo u bivšoj Austrojugarskoj monarhiji bilo organizованo u tri župe, Fruškogorsku, Krašku i Besansko-Hercegovačku, sa preko 60 društava, a u Srbiji je stvoren „Savez sokolskih društava Dušan Silni“, u koji su se učinila sva novoosnovana sokolska društva u Srbiji. Tako do kraja 1910 godine imamo župsku organizaciju celokupnog Srpskog sokolstva izuzev dela Vojvodine (Bačka, Banat), Dalmacije i Crne Gore. Ali već 1912 organizuje se u Dalmaciji četvrta Sokolska župa, Dalmatinska.

Sokolstvo u Srbiji rapidno je napredovalo i već 1911 godine ima 18

stručnih čeških sokolskih vođa, a u skoro i tehničko voćevo Šrpskog sokola prelazi iz Sremskih Karlovcaca u Beograd. Brat Laza Popović, utemeljač i prvi organizator Šrpskog sokolstva, sa ostalim požrtvovanim sokolskim radnicima Karlovačkog sokola ostaju i dalje najidealniji i najvredniji saradnici sa ostalom braćom sokolima sa svih strana na širenju i ostvarenju Sokolske ideje. D-ra Laze Popovića bila je posmisao i delo da se celo sokolstvo u jedini u jedan savez, u jednu celinu, ali u ono vreme Austrojugarske vlasti to nisu mogle dozvoliti da se sokoli iz Austrojugarske i sokoli iz Srbije ujedine, ma da su sokoli i pored toga bili stvarno vezani i ujedinjeni i zajednički radili, premda su nedostajali samo formalni uslovi za to. Godine 1919 Novosadskim sokolskim saborom, ujedinjeno je naše sokolstvo u Jugoslovenski sokolski savez.

Pojmljivo je da je „Sokolski savez Dušan Silni“ u Beogradu, u slobodnoj srpskoj državi bio najjači i najnapredniji, jer uz potpore države slobodno se na sokolstvu radilo i brzo se napredovalo. Da bi se Beograd učinio centrom Šrpskog sokolstva sokoli u Karlovcima 1911 godine obustavljaju dalje izlaženje lista „Srpski Soko“, koji je izdavao Dr. Laza Popović, a u Beogradu se pokreće „Srpski sokolski glasnik“. Tako je Beograd postao sedište i gnezdo Šrpskog sokolstva.

Petar N. Stamatović

Komemoracije Kralju Vitezu Ujedinitelju

Sirom naše zemlje sokolstvo je u svima svojim jedinicama 9. oktobra organizovalo komemorativne sastanke, u slavu u slavu Kralja Aleksandra I. Viteza, Mučenika i Ujedinitelja.

u svom govoru razlaže značenje ove komemorativne sjednice na menjene uspomeni blaženopočivšem Kralju Mučeniku. — Upućuje pozdrave Njegovom Veličanstvu Kralju Petru II. — Muzika svira

Pomen pred spomen-pločom na Glavnem kolodvoru. Starešina župe br. Dr. Oton Gavrančić, govori sokolima i sakupljenom narodu.

Svuda su održane sednice i održana su predavanja ili govor o velikom Jugoslavenu Aleksandru Karadordeviću. Za sada u listu objavljujemo samo prve pristigle izveštaje.

ZAGREB

Okružnicom Sokolske župe Zagreb izdan je raspored za priredbu svečanog pomena Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju.

Prisutni su bili od strane civilnih i vojnih vlasti:

V. d. bana, Stanoje Mihalović pomoćnik bana, Kom. Arm. Obl. IV, Pantešić Jurišić, arm. general, Kom. div. obl. diviz. general Antić, Zam. pretsj. gradsko opštine Dr. Miloš Hajdić, Udrž. rez. oficira i ratnika F. Krizman, Srpski prav. crkv. opština, Jugosl. Matica, Jugosl. bugarska liga, Udrženje Jugosl. žena, Udrženje dobrotoljaca.

Prisutni su i delegati nacionalnih jugoslovenskih i slavenskih društava.

Obavljen je kontrola prisutnog članstva sa posebnim listićima a blagajnici prisutnih jedinica sabirali su od svoga članstva priloge za socijalni fond Kralja Aleksandra I.

Starešina župe br. Gavrančić je otvorio svečanu komemorativnu sjednicu

državnu himnu, koja je od prisutnih poslušana u stavu mirno.

Iza toga župskim prosvetarom brat Cedo Živanović održao je pomen-slovo o blaženo-počivšem Kralju Mučeniku, u kojem je između ostalog rekao:

Spomen-ploča na Gl. kolodvoru. Nakon polaganje venca sa strane Sokolstva i Jugosl. Nar. Ženskog Saveza i narod polaže pored ploče cveće i pali svećice

Neustrašivi, preživeli ratnici sa Kučmanova i Eregalnice, sa Cera, Kolubare i Kajmakčalanom, pograđeni, utučeni bojom, nemoćni da suz puste, nemo, veličanstveno, patili su i u svojim dušama osećali ogroman bol za njihovim Kraljem, Ratnikom i Vojskovođom. — Zažalili su u Njemu Onoga, koji je zanemarujući svoju mladost, slavio sa njima pobjede, a patio neopisano za vreme nedača i crnih dana i nikada ih napustio i izneverio nije.

Velikog državnika i Vodu naroda, Tvorca Jugoslavije, najbudnijeg čuvara narodnog jedinstva i državne celine, žalili su svi oni, koji su znali da pravilno ocene njegove ogromne napore u izgradivanju naše mlade države, u savladavanju svih prepreka, koje su stajale na putu ovome.

Kralja mirotvorca žalili su svi oni, u inostranstvu i u zemlji, koji su, neverni u početku, bili svedoci Njegovih nastojanja i uspeha, da na nekadašnjoj žizi razdora i nereda, većito nemirnom Balkanu, stvari čvrst i častan mir, zadužujući time ne samo Evropu, već i čovečanstvo.

Kralja Slovena žalili su od Urala do Egejskog mora, žalili su ga svi oni, koji su vrlo dobro znali da ni u najtežim časovima Svoga života nije nikad zaboravljao da pripada velikoj Slovenskoj porodici i da je uvek bio njen moćan zaštitnik.

A smelo mogu da tvrdim, da i oni, koji u Njemu nisu hteli da vide Velikog Kraja, ratnika, vojskovođu, mudrog državnika, vodu naroda, tvorca Jugoslavije i najbudnijeg čuvara narodnog i državnog jedinstva, Kralja Mirotvorca i Velikog Slovena, ti ljudi,

velim, nisu mogli u tim teškim dani ma da ne zažale u Njemu primernog supruga i oca, da ne žale u Njemu čoveka, koga je zadesila svirepa sudbina. —

Da, sestre i braćo, taj deveti oktobar bio je jedan od najtužnijih dana u našoj najnovijoj istoriji, jer je predstavljao za ceo narod najveći gubitak, a pogotovu za nas. — I kao da je Usud htio da nam svake godine taj zločinski datum uvek bude sve više zavijen u crno, da nam se duše cepaju, da nam srca pate neizmerno, teško, ne samo kao Jugoslovenima, već i kao Slovenima. — Jer i danas, posle četiri godine od dana smrti Našeg Velikog i Neumrllog Kralja, preživljavali smo gotovo iste trenutke kao i na dan Njegovog ubistva. —

Starešina sokolskog društva Zagreb 4 brat Vladimir Milić recitirao je pjesmu „Naš mrtvi Kralj“ (od br. D. Andelinovića). —

Nakon ove recitacije starešina župe brat Dr. Gavrančić, zaključuje sjednicu. — poslije čega je odana počast državnim zastavama i barjacima kao na početku sjednice. — Muzika je otsvrlala sokolski pozdrav. —

Učesnici povorke upozoreni su, da se za vrijeme povorke i povratka do Sokolskog doma ustegnu od bilo kakve glasne manifestacije, kako bi povorka i pomen ispaljili što dostačnije i u punom okviru sokolske discipline. —

PETROVGRAD

Sokolska župa Petrovgrad sa društvo Petrovgrad „Matica“, Petrovgrad I i Petrovgrad II, priredila je komemoraciju posle službe Božje.

Svečanu sednicu je otvorio biranim rečima starešina župe Dr. Miša Matić, a predavanje o Kralju Aleksandru održao je Božidar Konstantinović, prosvetar Sokolskog društva Petrovgrad II. Recitacije su izveli članovi naraštaja sokolskog društva Petrovgrad „Matica“. Žalobne marševe svirala je muzika željezničara iz Petrovgrada.

Ovoj komemoraciji prisustvovali su svi predstavnici vojnih i civilnih vlasti, kao i veliki broj građanstva.

KRALJEVICA

I ove godine Sokolsko društvo u Kraljevcu održalo je 9-X u Sokolani komemoraciju Blaženopočivšem Kralju Ujedinitelju.

Pred punom dvoranom, u pomen govoru, br. starešina Kaponi, istakao je rad pokojnog Kralja za državno i narodno jedinstvo i Njegova predviđanja prema najnovijim svetskim dogadajima.

Načelnica s. Zdenka i sokolić br. Slavko, deklamovali su prigodne pesme.

Konac pomena završen je sa iskrenim poklikom „Slava Kralju Mučeniku!“ *

U dvorani na povijem mestu bio je postavljen pred crnu pozadinu model crkve zadužbine u Oplencu, izrađen iz drva (rad našeg naraštaja Jakovčića) i bista Velikog pokojnika.

VRANJIC

Na pomen tragične smrti Mučenika Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, održana je u sokolskom društvu Vranje komemoracija. Komemoraciji prisustvovalo je celokupno članstvo i naraštaj te prijatelji sokolstva. Dvorana je bila obložena crnim, a na zidu postavljena slika Kralja Mučenika, uz koju su gorila kandila. Dvorana je dala tužan izgled. U takvoj žalobnoj sredini, započeo je svoj dirljivi i žalobni govor brat starešina M. Grubić. U svom je govoru iznio dirljive momente tragične smrti Viteškog Kralja.

Nakon govora brata starešine, održao je govor i brat tajnik I. Sokol. Isti je iznio bol i tugu našega naroda za izgubljenim ocem Kraljem. Komemoracija je po recitovanju pjesme (na klike Viteškom Kralju Aleksandru I. Uoplencu) od Jovana Vlahovića uz pojedinitelju, Nj. Vel. Kralju Petru II. i Jugoslaviji bila završena.

SKOPLJE

Sokolska župa Skoplje priredila je 9. oktobra sa upravama mesnih sokolskih društava komemoraciju Viteškom Kralju Ujedinitelju. Župski prosvetar je premio pojedine tačke (recitacije i dr.).

Pošto je I. zamjenik starešine br. Stevan Gazikalović otvorio komemorativni skup, održao je poduzi govor o Viteškom Kralju Ujedinitelju br. župski prosvetar.

Poseta je bila odlična, a naročito su se istakli oficiri garnizona svojim mnogobrojnim prisustvom.

INDIJA

Sokolsko društvo Indija priredilo je 9. oktobra o. g. u 11 časova u pravoslavnoj crkvi parastos Blaženopočivšem Viteškom Kralju Aleksandru Ujedinitelju. U crkvu su Sokoli došli na čelu sa svojim zastavama, skrušeno i smerno. Osim Sokola parastosu su prisustvovali i predstavnici vlasti i lep broj građana.

Posle parastosa održana je u Sokolani komemorativna sednica koju je otvorio starešina br. Vojnović govorom, u kome je istakao ljubav naroda prema Velikom Kralju. Bile su još dve recitacije i opširno predavanje br. Lozjanina prosvetara, „Deveti oktobar“, u kome između ostalog podvlači da 9. oktobar treba da bude dan polaganja računa svojoj savesti, da li smo u minuloj godini u svim svojim postupcima

i delima imali uvek na srcu amanet Velikog Kralja, da li smo bili budni čuvaci Njegove Jugoslavije, kako smo mu se zavetovali.

Posle komemoracije govorio je br. prosvetar o značaju sokolskog bratstva.

P. L.

ALEKSANDROVO (KRK)

Sokolsko društvo Aleksandrovo održalo je 9. oktobra komemoraciju na dan tragičnog događaja u Marselju, kojim je dogadjajem 1934. u tugu zavijena Jugoslavija i jugoslovensko sokolstvo.

Tog dana u 11 sati sakupilo se celokupno članstvo u Sokolskom domu, gde je brat prosvetar Milan Bogdanović održao komemorativni govor o životu, radu i vrlinama Velikog Kralja Ujedinitelja, naraštajka sestra Emilia Bonišić recitovala je pesmu „Deveti oktobar“.

Po završenoj komemoraciji članstvo se razisko u Sokolskom domu sa bolom u duši sjećaju se onog kobnog dana, kada je pao Kralj Mučenik.

Tu bol utišavamo time i s tom namdom, da čuvamo našeg Mladog Kralja, koji će nastaviti delo Viteškog Mučenika.

M. I.

VIŠEGRAD

Sokolsko društvo Višegrad održalo je komemorativnu sednicu 4. god. smrti Blaž. poč. Kralju Aleksandru I Ujedinitelju u prisustvu celokupnog članstva. Po održanom parastosu u pravoslavnoj crkvi, članovi starešinstva skuplja li su po gradu dobrotoljne priloge u korist S. Petrove Petoljetke, na što se je građanstvo dragotoljno odazvalo.

Sokolsko društvo Višegrad održalo je svoj javni čas i takmičenje sokolskih četa Orahovci i Velji lug.

25. IX ove godine društvo Višegrad održalo je takmičenje braće članova i

muškog naraštaja sokolskih četa ovog društva u petoboju. Takmičenjem je rukovodio načelnik društva Višegrad brat Josip Milinović i njegov zamenik brat Ratko Jovanović.

Rezultat je sledeći:

članovi: br. četa Orahovci I mjesto sa 232 boda od mogućih 300 boda; članovi br. čete Velji Lug II mjesto sa 220 boda od mogućih 300 boda.

M. naraštaj: br. četa Orahovci I mjesto sa 189.5 boda od mogućih 250 boda;

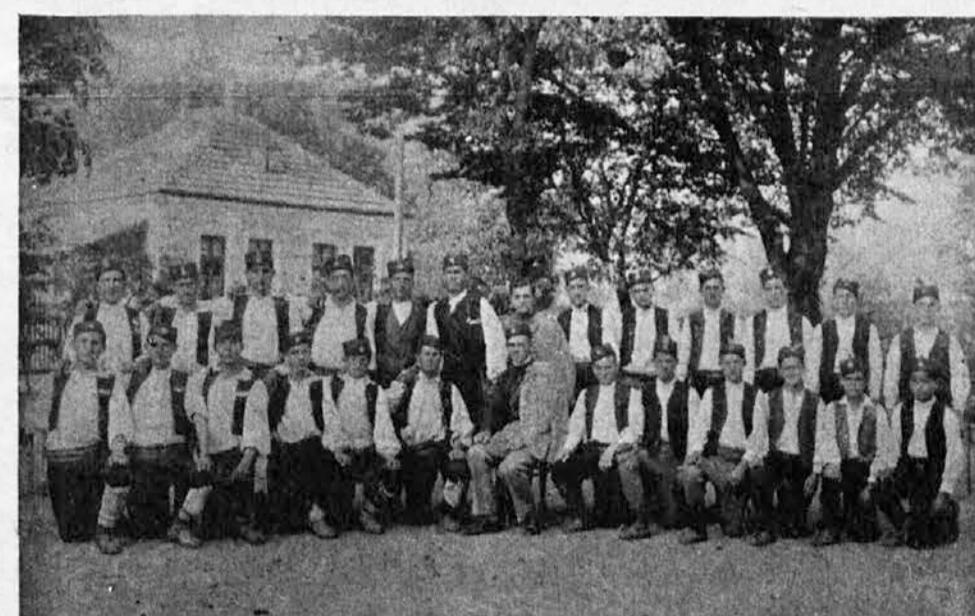
M. naraštaj: br. četa Velji Lug II mjesto sa 170 boda od mogućih 250 boda.

Tačno u 15.30 počeo je javni čas sa nastupom braće, muškog naraštaja i muške djece sa odabranim programom. Zatim su nastupili članovi sokolskih četa Orahovci i Velji lug. Javan čas završio se pjevanjem Sok. himne „Oj, Sloveni“. Posle je nastalo narodno veselje.

M. J.

BAČKI MONOŠTAR

Posle parastosa održanog u ovdušnoj rimokatoličkoj crkvi, održala je i Sokolska četa komemorativnu sednicu na dan 4-godišnjice smrti Blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra Ujedinitelja. Prvo su Sokoli vežbači otpivali „Sokolski pozdrav“ a zatim školska deca Državnu Himnu. O životu i radu Blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja govorio je brat tajnik čete Sava Čurčin. Zatim su deca recitovala prigodne pesme o Kralju-Mučeniku. Na kraju sednice skupljeni su prilozi za odavanje siromašne dece. Na sednici je bio prisutan sem sokolskog članstva i vrlo lep broj građanstva i tom prilikom je došlo kako do spontanog izražaja žalosti za Blaženopočivšim Viteškim Kraljem Aleksandrom I Ujediniteljem tako i do burnih ovacija Nj. V. Kralju Petru II. —

Članovi takmičari sok. četa Orahovci i Velji lug — društvo Višegrad

49. redna letna skupščina Zagorskega Sokola

Pred kratkim se je u dvorani Sokolskog doma vršila letna skupščina zagorskog Sokola. Udeležba članstva je bila razveseljiva velika in se v njej zrcali delavnost našega društva. Zbor je otvoril starosta br. Kolenc Lojze, ki je po pozdravih razvila lepo idejno poročilo. Naslednje besede je posvetil Nj. Vel. kralju Petru II., ki mu je v imenu zbranega članstva, kot najvišemu sokolskemu bratu in starešini celokupnega jugosl. sokolstva izreklo še posebne bratske pozdrave, ter v pozdrav vsi prisotno zaklječe trikratni „Zdravo“. V nadaljnjih pozdravnih besedah se spomni br. starešina I. nam. starešine br. Eng. Gangla, povdarjajoč njegove neveljive zasluge za ostvarjanje jug. Sokolstva. S prisrčnimi besedami se je spomnil tudi trpe usode bratske Čehoslovačke. Zaupamo bratskemu narodu na severu, da ne bo klonil. Za poroka mu je njegovo Sokolstvo. Tudi za naj bo to opomin, da svoje sokolsko in presenetljivo doslednostjo požrtvodelo še okrepimo in trdnejše povežemo v prospeh naše domovine in Slovanstva. Sledila so poročila ostalih funkcija.

deva Din. 32.000.— dohodkov in izdatkov. — Br. matrikar Velepić je podal zelo razveseljivo poročilo o porastu drobno poročilo gospodarja br. Pavliniča, ki je bilo soglasno sprejeto. Za odbor SPP poda naročilo br. Kolenc. Ena glavnih točk našega programa t.j. ureditev parketa v telovadnici je za nami. Za prihodnje leto imamo u načrtu vzidavo spominske plošče pok. kralju Aleksandru I. Zedinitelju. Do naše 50 letnice, ki jo obhajamo v letu 1940, bomo razvili novi prapor. Najtežja borna loga naše petletke dograditev Sokolskoga doma na Lokah. Vendar z vzejanim delom z brati na Lokah bomo tudi to izvedli. Ob tej priliki poroča br. Kolenc, da je društvo prišlo do lastnega zemljišča na Lokah ki obsegata stavbišče in krasen prostor za letno telovadische. Zahvaliti se imamo predvsem br. Ašič Ložetu st., ki nam je podaril zemljišče v izmeri ca 500 m² in T.P.D., ki nam je ostalo parcelo odstopila po nizki ceni. Br. Ašiču, kakor T.P.D. bodi naša iskrena zahvala. Za novo poslovno dobo je skupščina določila obširen program. Sprejet je bil predlog, da ostane letna članarina isto t.j. Din. 40.—

Br. Kušar Sava je nato prečital listo nove uprave, ki je bila soglasno sprejeta in predlagana župi v odobritev:

starosta: br. Kolenc Lojze, J. podstarosta: Mrnuh Polde, II. podstarosta Fincinger Ognješlav, III. podstarosta: Prosenc Ivan, tajnik: br. Ivanc Stanko, nam. tajnika: br. Golob Branko, načelnik: br. Klun France, načelnica: Klun Darinka, blagajnik: Šulin Marko, nam. blagajnika: Murović Vinko, matrkar: Velepić Stojan, gospodar: Pavlinič Niko, nam. gospodarja: Bazel Lojze, prosvetar: Kalan Jože, zapisnikar: Pergar Viktor. Člani uprave: Majer Tone, Mrnuh Janez, Dr. Rutar Franc, Požun Herman, Repovž Jože, Kušar Sava, Kušar Matko, Gerlović Franjo, Fink Ivan, in Knez Robert. Namestniki: Savšek Franc, Gulin Ivan, Maček Tomo, Ašič Tone, Knez Slavoj in Prezelj Franc. Razsodišče: Kolenc Lojze, Dr. Zarnik Tomo, Ing. Mastnak Jože, Dr. Rutar Franc, Fincinger Ognješlav, in Drnovšek Ivan. Zastavonoša: Turk Jože, namestnik: Kalan Jože. Društveni zdravnik: Dr. Zarnik Tomo, namestnik: Dr. Grum Slavko.

Ob 18 uri je bila zaključena skupščina, nakar je br. starešina apeliral na vse članstvo, naj upoštevajo delo in žrtve društvenih funkcionarjev in naj jih pri delu podpiraju. Le naprej brez miru...

Naša sokolska akcija

SOKOLSKO DRUŠTVO ČRNOMELJ

Nedavno je proslavilo Sokolsko društvo Črnatelj trideset godina svog postanka. Kroz puna tri decenija Sokolsko društvo je delovalo kao ognjište nacionalnog duha u ovim u tom pogledu još dosta zaostalim krajevima. Puna tri decenija je njegovo vredno članstvo pod vodstvom svojih predanih starosta savladavalo sve teškoće krčeći put za telesni, moralni i prosvetni napredak našega mesta i njegove okoline. Danas neka mu je najlepše priznanje lepi uspesi koje je postiglo kroz to razdoblje. I danas slaveći tridesetogodišnjicu svog rada ono je primilo pod krov svog velikog i lepog doma stotine braće, sestara i prijatelja svojih, koji su došli da mu odadu priznanje za nesrečni rad. Bratku župu Karlovac je zastopao zamenik starešine br. dr. Josip Variola na čelu lepog broja braće i sestara iz Karlovca. Sve okolne jedinice među drugima i br. društvo Koćevje i Koprivnik bile su lepo zastupljene. Kiša je sprečila nastup napolju, ali prostrana dvorana doma je omogućila da se izvede program koji je toplo pozdravljen. Dosadanji uspesi neka budu potstrek za budućnost, zaprve neka budu izvor nove snage. Le naprej — brez miru! Zdravo!

V. V.

Sokolsko društvo Zagreb 3 nedavno je održalo društveni prednjački tečaj. Tečaj je posećivalo prosečno 20 članova, članica i pripadnika svih zagrebačkih društava.

ZA SOKOLE-PČELARE

Bratska Sokolska župa Mostar otpočela je sa izradom veštackog saća o čemu ovim izveštavaju sve br. jedinice kao i njihove članove-pčelare, kako bi se u buduće za saće obraćali Sokolskoj župi Mostar — Gospodarski otsek.

Sve poružbine treba vršiti preko četa.

D. C.

Idealni Kralja Ujedinitelja

— Dva govora o Kralju Aleksandru, u Sušaku —

Kao svake tako i ove godine održana je na Sušaku, uz veliko učešće građanstva, komemoracija blagopokojnog Kralja Mučenika.

U 10 sati i pol priređena je komemoracija u Sokolani, koja je bila dupkom puna. Komemoraciji su prisustvovala sokolska društva iz Sušaka, Drage, Kostrene i Trsta, predstavnici vojnih i civilnih viasti, kao i predstavnici svih nacionalnih i sportskih društava. Komemoraciju je otvorio starješina sokolske župe Sušak-Rijeka g. Ivo Polić, zahvaljujući svima onima koji su se odazvali pozivu sokolske župe i došli da prisustvuju ovoj žalobnoj sjednici, da time odaju dužno poštovanje uspomeni Blagopokojnog Kralja Mučenika. Nakon toga održao je g. Ivo Polić ovaj govor:

„Navršavaju se četiri godine otkada je u oplenački velenivi hram položeno tijelo našeg prvog Sokola i narodnog pravaka — Viteškog Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja.

U tom divnom oplenačkom hramu koja je sagradio, — u najmračnijem i najskromnijem kutu odredio je sebi večno počivalište, pokraj groba svoje majke, čije mu je milovanje za života prikratila sudbina. On je htio da po smrti bude samo njezino dijete koga se Ona nije naužila za života.

Kolika je skromnost bila samo u tom Njegovu činu, a da i ne spominjemo toliko drugih primjera skromnosti i samoprijegora. Kad je u pitanju bila cijelina, zaboravljao je sebe, radio je odlučno i neustrašivo u službi naroda i države, što nam dokazuje i Marseljska tragedija koja je pogodivši Njega pogodila cijeli naš narod i čitavu zemlju.

Iako su već od tog kognog dana prošle četiri godine, naša rana nije zacičila i teško da će ikada zacičeliti. U ovom slučaju sjećamo se i uhotice narodne poslovice koja kaže: „Rana ne boli toliko dok je još topla; kad se ohladi, rana još jače zaboli.”

I danas neka odavde naše duše polete u naše narodno svetište na Oplencu, neka se poklone Mrtvom Kralju riječima: „Ti si, Viteški Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju, oganj i moć naših nastojanja, naših napora i naših požrtvovanja.”

Sestre i braće!

U vremenima mučnim i istoriskim zbijimo naše redove, uzdignimo sokolska sr-

bačkih društava, koji su pažljivo slušali sva predavanja i praktički izvodili sve, što su im predavači pokazivali.

Predavači su bili: Brat Potočnjak Dragutin, Dr. Tončić Stanko, Dr. Chloupek Drago, Kušar Stjepan, Živanović Čedo, Vojnhar Lujo, Vučićević Petar, sestra Belićević Mira, brat Aćimović Dušan, Gorenec Slavko, Vrkljan Tomislav, Rakela Juraj, Delić Ljubo.

Održana su predavanja iz svih onih predmeta koji su potrebni jednom prednjaku da može stići potrebna znanja za svoju odgovornu dužnost.

Nakon uspešnog tečaja održani su društveni prednjački ispit pred komisijom društvenom na koje se prijavilo sedam braće i sestara od kojih je samo četvero položilo s uspjehom ispit za prednjačke pripravnike, a to su: sestre Savurdić Ana i Šimecki Vera te braća Škrđatić Roman i Šironja Vladimir.

Prigodom ovih ispita pokazalo se da su sestre i braća vrlo lako shvatili ispite i da se nisu pripremili onako kako se to očekivalo od budućih prednjaka.

D. C.

još jača, ako mene pogode, ako za nju padnem!”

U teškim i sudbonosnim momentima današnjice, kad se događaju pred našim očima stvari nepristupačne za pojmove morala i časti, a čije se posljedice ne mogu predvidjeti, jugoslovenski narod sa neizmjernom bolj dočekuje eto i četvrtu godišnjicu mučeničke smrti svoga Kralja, kadaje zločinačka ruka prekinula nit Njegova plemenita, a da državu i narod jugoslovenski potrebna života za daljnje stvaranje.

Na Oplencu — božjem hramu, čije kupole obasjavaju snopovi sunčanih zraka i koji okružen kraljevskim nasadima, leži tijelo Mučenika i sniva vječni san On, koji nas je sve podjednako ljubio i za nas živio. Bez sumnje nema nijednoga pravoga rodoljuba ni Jugoslovena, a da se sa boli u svom srcu ne sjeća onoga tužnoga dana 9. oktobra 1934.

Toga dana prestalo je kucati veliko i plemenito sreća pobjednika jugoslovenske misli i zaštitnika narodnog i državnog jedinstva, velikog apostola mira, koji je volio svoj narod te mu bio i otac i majka.

„Čuvajte mi Jugoslaviju”, bile su posljednje Njegove riječi, koje smo mi Sokoli kao i svi Jugosloveni uzeli za svoj sveti amanet potpuno vjerni Aleksandrovoj jednoj i nedjeljivoj Jugoslaviji.

Toga su kognoga dana zločinci digli ruku na Kralja u zloj i zločinačkoj namjeri, da bi iskrvarili čitav jedan narod i tako cijeli svijet bacili u oganj ponovnoga razračunavanja.

Ali postoji nešto u istoriji našega naroda, što nije od potrebe da se dokazuje. Naš narod nije nikada, otkad nastava ova svoju grudu, očajavao. Plakao je doduše nad svojim crnim danima i nesrećama, ali se brzo trguo, pribrao i prionuo novim naporima, jer susve teprionuo novim naporima, jer su sve tezedači bili samo gorke opomene za pribranje svih narodnih snaga i svih narodnih težnji. I marsejska tragedija ide u red tih nesreća i tih nedaća, jer je ona velika cijena, kojom se imaju otkupiti sve potonje generacije. Kolikogod je ta tragedija sada nama crna, toliko će biti u budućnosti neiscrpivi izvor svih narodnih energija.

Veliki je i poput sunca svijetao ideal za koji se zalagao pokojni Kralj. On već sada silno sja iz kripte na Oplencu, u kojoj su samo zemni ostaci čovjeka, koji nijednoga trenutka nije živio za sebe i za svoje drage i mile, za svoja tri bora zelena, već jedino za naš čitavi narod. Pokojni je Kralj već sada unesen u narodnu pjesmu, On je već sada legendarna ličnost, o kojoj pjeva već sada narodni guslar. Njegova je duša dala u širokim svojim prostorijama najuglednije mjesto ideji oslobodenja i ujedinjenja Južnih Slovena, a odmah do te ideje imale su mesta jošte dvije: ideja sveslovenske solidarnosti i ideja svjetskoga mira. Zato deveti oktobar ne može biti ni za nas ni za buduće generacije samo dan plakanja. Naprotiv, toga dana izlazi nam pred oči vedri lik Kralja, koji je znao da bude i u bolu nasmijan, da nam kaže koliko veliki zadaci jošte pred nama stoje i koliko svaki mora da dade od sebe, da bi narodna budućnost bila osigurana.

Veliki je Kralj Ujedinitelj bio vladac, kroz koga je govorio narodni genij, duh narodnoga organizma, kroz koga je radila volja cjelokupnog naroda, koji nije pisao pedagoške studije i projekte, nego je radom, držanjem i govorima postao vaspitač-pedagog.

Danas upućujemo svoje poglede nacionalnom svetištu Oplencu, gdje nam duh Velikoga Kralja Aleksandra I Ujedinitelja pokazuje put u sretnu budućnost te bdi nad nama. Umro je Kralj Ujedinitelj, a sahranjen je na divnom Oplencu, u veličanstvenoj crkvi Sv. Đorđa pored svoga blagopokojnog oca Kralja Petra Velikog Oslobodioce te uz svoga đeda Karadorda. Mi Ga Sokoli nismo niti čemo ikada zaboraviti, a s nama ni cijelog jugoslovenski narod.

Besmrtni Kralju! Na današnji dan Tvoje mučeničke smrti mi Ti se zavjetujemo, da čemo biti odani i vjerni sljedbenici velike jugoslovenske misli.

Zavjetujemo se, da čemo mi Sokoli poštivajući znane i neznane junake, koji

slavno podoše na polju časti za naše oslobođenje i ujedinjenje, uzgajati naš sokolski naraštaj i sve naše sokolske pripadnike i nama povjerenu mladež u vijek, kao što smo to i dosad, ukazivajući im put kako se nesebično služi Kralju i Otadžbini.

Zavjetujemo se, da tu našu rješenost neće moći ništa da pokoleba, već ćemo sa povećanom energijom raditi na tome da Tvome Prvijencu sinu — našem mlađom Kralju Petru II. sačuvamo i unaprijedimo ovu Tvoju tvorevinu, našu lijeput i svim blagom bogatu Jugoslaviju, kada bismo Mu je na dan Njegova punoljetstva predali snažnu i nedjeljivu.

Neka je vječna slava neumrlome Neimarju sokolskom Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju!

Poslije ovog govora deklamirao je jedan naraštaj prigodnu pjesmu „Deveti oktobar”, a nakon toga je starješina župe g. Ivo Polić zaključio ovu komemorativnu sjednicu, zahvaljući još jednom svima onima koji su uzeli učešće na ovom žalobnom zboru, a napose se zahvaljuje komandantu mjesta pukovniku g. Popoviću i vojnoj glazbi, koji u svakoj prilici aktivno pomognu svaku sokolsku priredbu.

Prilikom jučerašnje komemoracije sačupljali su se dobrovoljni prilizi pred Sokolanom u korist siromašnih i bijednih sokola. Gradaštvu Sušaka, poznajući plemeniti cilj kojemu služi sokolstvo, pokazalo je i tom prilikom da rado pomaže sva nastojanja sušačkog Sokola, pa je i jučer bio velik broj onih koji su doprinijeli svoj obol za pomoći siromašnih sokolima.

ZAJEDNIČKI SAVEZ UDRUŽENJA U ČEHOSLOVAČKOJ

— Sokoli se udružuju sa legionima, „Orlovima“ i drugima —

Praški listovi donose vest da su Česka Obec Sokolska, Udruženje radnika gimnastičara, Katoličko gimnastičko društvo »Orao«, Savez Čehoslovačkih legionara i Savez nezavisnih legionara odlučili da obrazuju jedan zajednički savez u cilju zajedničkog rada za narod i državu.

SOKOLIMA-PČELARIMA

Izveštavamo da imamo na prodaju sveske: Prve jugoslovenske pčelarske dopisne škole i dajemo ih po ceni koštanja 50 din. svih 10 svezaka. Isto tako imamo i šablon sa uputvima za pravljenje modernih košnica koji staju 16 dinara.

Novac slati čekovnom uputnicom Br. 58.105 preko Poštanske štedionice.

Sokolsko društvo Krupanj — župa Beograd želi da kupi polovne sprave pa moli svaku ono društvo koje ima na prodaju polovne sprave za vežbanje da dostavi gornjem društvu na živ sprave, u kakvom se stanju nalazi i cenu njegovu.

BLAGAJNIČKI DNEVNIK

sa uputvom za vodenje, preporučen od strane Saveza za sve jedinice SKJ, mogu se dobiti po ceni od Din. 50.— ako ovaj iznos uplatite na čekovni račun Poštanske štedionice br. 60.081.

Jedinice župe Bjelovar Novi Sad, Petrovgrad, Celje i Šibenik mogu ovaj dnevnik nabaviti neposredno kod svojih župa.

HISNIK (SLUGA)

zdrav, trezen, srednjih let, ročnega dela vajen dobi mesto. Plaća 450.— Din., dohodki garderobe, prosto stanovanje, kurjava, razsvetljava. Ponudbe s pripričilom Sokolskoga društva na upravo Sokolskoga društva na Bledu do konca oktobra.